

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: Sifat menejmenti		
Fan kodi: SM4704 (SIFM4704)	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 6	davomiyligi: 7 semestr
Kafedra: Sifat menejmenti va mahsulotlar xavfsizligi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: 60411200 - Menejment (kimyo va oziq-ovqat sanoati) 60412500-Marketing (kimyo va oziq-ovqat sanoati)		
Fan ma'ruza o'qituvchisi: Ismoilov Bobir Xoliqberdiyevich,		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 120	Email: b.ismoilov2022@gmail.com	
Fan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari): Ismoilov Bobir Xoliqberdiyevich, Ishankulov Firdavs Asrorovich.		
Prerekvizitlar: Matematika 1-2, Ishlab chiqarish menejmenti	Tanlov turi: majburiy fan umumta'lim kadrlarni tayyorlash	
Fanning qisqacha bayoni mazkur fan xalq xo'jaligining texnika-texnologiya, menejment va marketing sohalaridagi ishlab-chiqarish, savdo, nazorat va iste'mol bilan bog'liq bo'lgan turli sohalarda metrologiya, standartlashtirish, sertifikatlashtirish va sifatni boshqarishga doir ishlarni tashkillashtirish, amalga oshirish, me'riy hujjatlar bilan ishlash borasidagi bir qancha masalalarini qamrab olgan bo'lib maxsulotlar sifatini oshirish va xavfsizligini ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi.		

Fanning maqsadi: talabalarda sifat menejmenti tizimini rivojlanish istiqbollari, sifat menejmenti tizimining paydo bo'lish tarixi va uning rivojlanishi hamda hozirgi davrdagi ahamiyati, iqtisodiyotning texnika-texnologiya, menejment va marketing sohalaridagi ishlab chiqarish, savdo-nazorat va istemol bilan bog'liq bo'lgan turli metrologik, sifat boshqaruvi va sertifikatlashtirish bo'yicha masalalar bilan shug'ullanish, hamda me'yoriy xujjatlar va standartlar bilan ishlash borasida yetarli amaliy ko'nikma, bilim va malakani shakllantirishdan iborat.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Metrologiya, standartlashtirish, sertifikatlashtirish va sifatni boshqarishning nazariy asoslari;
- O'lchashlar va ularga tegishli masalalari;
- Metrologiya, standartlashtirish, sertifikatlashtirish va sifatni boshqarishning xalq xo'jaligi, ishlab chiqarish va iqtisodiyotdagi ahamiyati;
- Standartlar, texnik reglamentlar, me'yoriy va texnik xujjatlar;
- O'lchash texnikasidagi yangi va avtomatlashtirilgan tizimlar, rivojlangan davlatlarda mahsulot va xizmatlar sifatini nazorat qilish va baholash usullari haqida **tasavvur va bilimga ega bo'lishi**;
- O'lchashlarning sifat mezonlari;
- O'lchashlarning turlari va usullarini;
- Standartlarning turlari va toifalarini;
- Mahsulotlarni sertifikatlashtirish tartibi va sxemalarini **bilishi va ulardan foydalana olishi**;
- O'lchash vositalarini mutloq, nisbiy va keltirilgan xatoliklarini aniqlash;
- Turli sohalardagi kattaliklarni xalqaro birliklar tizimida qo'llash;
- Xalqaro, davlatlararo, milliy standartlardan foydalanish va ularni joylarda qo'llashni;

- Ishlab chiqarish korxonalarida metrologik ta'minlash, xalqaro standartlar asosida sifat menejmenti tizimlarini joriy qilish;
- Mahsulotlarni sifatini baholash va nazorat qilishda sertifikatlashtirishning usullari hamda sxemalarini qo'llash bo'yicha **ko'nikma va malakaga ega bo'lishi kerak.**

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlarda nazariy bilimlar mavzuga oid masalalar yechish orqali mustahkamlanadi. Analitik kimyo fanini chuqur o'zlashtirish uchun talaba fanning har bir bo'limini mustaqil o'rganishi va ko'p variantli masalalar yechish orqali mustahkamlashi zarur. Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor – o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar o'tilgan ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar yechish orqali yanada boyitadilar, berilgan mavzulardan mustaqil ishlar bajaradilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, mavzular bo'yicha ko'rgazmali qurollar tayyorlash va boshqalar tavsiya etiladi.

Amaliy mashg'ulotlarini o'tkazishda quyidagi didaktik tamoyillarga amal qilinadi:

- amaliy mashg'ulotlarining maqsadini aniq belgilab olish;
- o'qituvchining innovatsion pedagogik faoliyati bo'yicha bilimlarni chuqurlashtirish imkoniyatlariga talabalarda qiziqish uyg'otish;
- talabada natijani mustaqil ravishda qo'lga kiritish imkoniyatini ta'minlash;
- talabani nazariy-metodik jihatdan tayyorlash.

Mustaqil ta'lim

Talabani Analitik kimyo fanidan chuqur bilim olishidagi mustaqil ta'lim ishining asosiy maqsadi – bo'lajak mutaxassislarni dunyoqarashini, ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bo'yicha salohiyatini oshirish, ular ongida milliy g'oya asoslarini shakllantirish; kafedra jamoasi rahbarligi va uzluksiz nazorati ostida talabada muayyan o'quv vazifasi va topshiriqlarini mustaqil ravishda bajarish uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarni rivojlantirishdir.

Uy vazifalarini bajarish, qo'shimcha darslik va boshqa o'quv adabiyotlarini mustaqil o'rganish, kerakli ma'lumotlarni axborot resurs markazlaridan izlash, internet tarmoqlaridan foydalanib fanga oid rus, ingliz va boshqa chet tillarida chop etilgan adabiyotlarni elektron nusxalarini to'plash, shular asosida mavzuga oid taqdimotlar tayyorlash va o'tkazish; salohiyatli professor-o'qituvchilar rahbarligida laboratoriya ishlarini vertual stendlarini yaratish; ilmiy-ijodiy to'garaklar doirasida ilmiy-ijodiy izlanishlarni olib borish yoki mustaqil ravishda ilmiy manbalardan foydalanib ilmiy maqola va ma'ruza tezislarni tayyorlash.

Talabaning fanni mustaqil tarzda qanday o'zlashtirganligi joriy, oraliq va yakuniy baholashlarda o'z aksini topadi. Shu sababli baholash tizimida mustaqil ishlarga alohida baho ajratilmaydi, ular JB, OB va YaB baholari tarkibiga kiritilgan.

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ulot soatlar hajmi	Mustaqil ta'lim soatlari
1	Sifat menejmenti fanining maqsadi va vazifasi	2	2	6
2	Metrologiya xaqida asosiy asosiy tushunchalar va uning rivojlanish tarixi	2	2	6
3	Ishlab chiqarish va uning tarmoqlarida metrologik ta'minot	2	2	6

4	Standartlashtirish va uning maqsad va vazifalari, asosiy atamalar va tushunchalar. O'zbekiston respublikasida standartlashtirish xizmati	2	2	6
5	Standartlashtirish davlat tizimi, standartlarning turlari va toifalari	2	2	6
6	Standartlarni ishlab chiqish, tasdiqlash va tadbiq etish tartib va qoidalari. Standartlarni davlat ro'yxatdan	2	2	6
7	Sertifikatlashtirish. Sertifikatlashtirish bo'yicha asosiy tushunchalar	2	2	6
8	Metrologiya va standartlashtirish bo'yicha xalqaro tashkilotlar	2	2	6
9	Oziq-ovqat va ishlab chiqarishning turli tarmoqlari uchun sifat menejmenti tizimlari standartlari	2	2	6
10	Xalqaro normativ-texnik va me'yoriy hujjatlarni qabul qilish va qo'llash	2	2	6
11	Ekspert-auditorlar. Xalqaro ISO 9000 seriyasidagi standartlar bo'yicha ishlarni tashkil etish	2	2	6
12	Sifat to'garaklari. Mahsulot sifati va xavfsizligini boshqarish	2	2	6
Jami		24	24	72

Asosiy adabiyotlar

1. Ismatullayev P.R. va boshqalar. "Metrologiya asoslari" Toshkent. 2012y
2. Abduvaliyev A.A., Latipov V.B., va boshq. "Standartlashtirish, metrologiya, sertifikatlashtirish va sifat" Toshkent 2008y.
3. P.R.Ismatullayev va boshqalar. Metrologiya, standartlashtirish va sertifikatlashtirish. / Darslik. Toshkent., 2001.
4. P.R.Ismatullayev., Axmedov B.M., Matyakubova P.M., Xamrokulov G'.X., Turayev SH.A. Sifat menejmenti tizimi va uni sertifikatlashtirish. Darslik. Toshkent, "Sano-standart", 2014. – 330 b .
5. Abduvaliyev A.A. Metrologiya, standartlashtirish va sertifikatlashtirish. Darslik. Toshkent. Sharq., 2018.

Qo'shimcha adabiyotlar

6. O'z DSt 1.5:1993 "O'z SDT. Me'yoriy hujjatlarni tekshirish, qayta ko'rib chiqish, o'zgartirish va bekor qilish tartibi" davlat standarti
7. O'z DSt 1.6:2003 "O'z SDT. Me'yoriy hujjatlar. Tuzish, bayon qilish, mundarija va rasmiylashtirishga talablar" davlat standarti
8. A.A.Абдувалиев, В.Б.Латипов и др. Основы обеспечение единства измерений. Ташкент. 2005.
9. А.А. Абдувалиев., Авакян П.Г., Садиков А.Б. и др. Основы обеспечения единства измерений. Книга 1. – Ташкент, 2005.
10. А.А. Абдувалиев, В.Б.Латипов и др. Основы стандартизации, метрологии, сертификации и управление качеством. Ташкент 2007
11. "Metrologiya to'g'risida" O'zbekistan Respublikasi qonuni
12. Standartlashtirish, sertifikatlashtirish va metrologiyaga oid normativ-xuquqiy hujjatlar to'plami. T.: O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi, 2008y.

Internet saytlari

13. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi Hukumat portali.
14. www.lex.uz- O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlar milliy bazasi

15. www.mehnat.uz – (O‘zbekiston Respublikasi Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirligi)

16. www.Standart.uz- (O‘zbekiston texnik jihatdan tartibga solish agentligi)

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Har kuni	14.30 – 16.00	Lab-2
2.	Har kuni	14.30 – 16.00	Lab-2